

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.249/2019/7.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Osztovits András előadó bíró

. Tibold Ágnes bíró

A felperesek: I. rendű

II. rendű

A felperesek képviselője: Dr. Czirmes György ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: Dr. Liskai Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Liskai Roland ügyvéd

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: I-II. rendű felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.21.319/2018/6-II. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Fővárosi Törvényszék 20.P.20.381/2012/11. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 2.200.00 (kétfmillió-kétszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2008. július 18-án a peres felek svájci frank alapú kölcsönszerződést kötöttek. A kölcsönszerződés alapján az alperes 22.000.000 Ft kölcsönt folyósított a felpereseknek. A kölcsönszerződés egyebek mellett rögzítette, hogy az alperes Általános Szerződési Feltételei és Kockázatviselési Üzletszabályzata is a szerződés részévé válnak.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperesek keresetükben elsődlegesen annak megállapítását kérték,

hogy a kölcsönszerződés nem jött létre, mert az alperes nem vizsgálta, hogy a felperesek megfelelnek-e a hitelezési feltételeknek. Ennek elmulasztásával az alperes megszegte a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 78. § (4) bekezdését, ezért a szerződés jogszabályba ütközik és a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 200. § (2) bekezdése alapján semmis. Másodlagosan annak megállapítását kérték, hogy a kölcsönszerződés devizára vonatkozó részei, valamint a felmondási okot és a zálogszerződésnek a zálogkötelezett terheit utólag megnövelő rendelkezései érvénytelenek. Harmadlagosan a kölcsönszerződés lehetetlenülését állította.

- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a kölcsönszerződés érvényesen létrejött, annak a keresetben támadott rendelkezései a felperes által előadott okokból nem érvénytelenek.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint az alperes eleget tett az rHpt. előírásainak, a peres felek kölcsönszerződése ingatlanfedezet alapú, erre tekintettel a felperesek jövedelmének nem volt jelentősége. A kölcsönszerződés nem ütközött jogszabályba, és nyilvánvalóan jóerkölcse se.
- [5] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság végzésével a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény (továbbiakban: DH1 tv.) 16. § (1) bekezdése alapján a per tárgyalását hivatalból felfüggesztette. A felfüggesztés megszüntetését követően folytatódó eljárásban a felperesek a fellebbezésüket akként tartották fenn, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával azt állapítsa meg, hogy a kölcsönszerződés nem jött létre a felek között. Másodlagos kérelmük annak megállapítására irányult, ha a kölcsönszerződés létrejött, akkor az az rPtk. 200. § (2) bekezdése alapján semmis. Harmadlagosan annak megállapítását kérték, hogy a kölcsönszerződés az rPtk. 312. § (1) bekezdése alapján lehetetlenülés miatt megszűnt. Ezt meghaladó kereseti kérelmeiket nem tartották fenn.
- [6] A másodfokú bíróság ítéletében az az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezését helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel azt állapította meg, a felperesek nem tettek eleget a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2 tv.) 37. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségüknek, ezért a másodfokú bíróság a DH2 tv. 39. §-a alapján úgy tekintette, hogy a felperesek nem tartják fenn a kölcsönszerződés érvénytelenségének

megállapítása iránti kereseti kérelmüket, ezért mellőzte az elsőfokú ítélet e kereseti kérelmet elutasító rendelkezésének érdemi felülbírálatát.

- [7] A másodfokú bíróság megítélése szerint a szerződés érvényesen létrejött, a peres felek között az rPtk. 523. § (1) bekezdésében meghatározott minden lényeges kérdésben megállapodtak. A szerződés nem vált lehetetlenné sem. Az rPtk. 312. § (1) bekezdése szerint a teljesítés lehetetlenné válása kizárólag akkor állapítható meg, ha a szerződésben kikötött szolgáltatás teljesítése ténybelileg, vagy jogilag objektíve lehetetlenné válik. Ha az adós jövedelme csökken, akkor a kölcsön visszafizetése nem objektív módon, hanem szubjektíven az adós számára válik lehetetlenné. Ez a körülmény nem teszi a teljesítést lehetetlenné hanem az adós teljesítő képessége hiányát jelenti.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a jogerős ítélet sérti a jogi hierarchia elvét, mert az uniós jogszabályok és a magyar jogszabályok ütközése esetén az eljáró bíróságoknak az uniós jogszabályok alapján kellett volna döntenük. Utaltak arra, hogy az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EU Bíróság) a C-51/17. számú ügyben hozott ítéletében a semmisség vizsgálatát a nemzeti bíróságok kötelezettségévé tette, amely alapján az eljáró bíróságoknak az árfolyamkockázat tisztességtelenségének vizsgálatakor annak gazdasági következményére is ki kellett térniük. Hivatkoztak arra is, hogy a jogerős ítélet az rPtk. 205. §-ba és 312. § (1) bekezdésébe ütköző módon állapította meg a szerződés létrejöttét, illetve azt, hogy a teljesítés nem vált lehetetlenné. Álláspontjuk szerint a jogerős ítélet nem tesz eleget a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 163. §-a, 206. §-a, és 213. § (1) bekezdés 220. § (2) bekezdése szerinti eljárásjogi követelményeknek sem.
- [9] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [10] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította, hogy az a hivatkozott indokok alapján nem jogszabálysértő.
- [11] A Kúria utal arra, hogy az rPp. 272. § (2) bekezdése és az azt értelmező a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontja értelmében a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálásra akkor alkalmas, ha a fél abban megjelöli a megsértett jogszabályhelyet és annak indokait is előadja, vagyis ezen együttes feltételek

fennállása esetén e körben van mód a kérelem érdemi elbírálására.

- [12] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben eljárásjogi és anyagi jogi jogszabályi rendelkezések megsértését állították, valamint hivatkoztak az uniós és a magyar jog közötti jogforrási hierarchiára.
- [13] A Kúria megítélése szerint a másodfokú bíróság döntését a szükséges terjedelemben megindokolta, ítélete az rPp. 220. § helyesen (1) bekezdésében, így a d) pontban írtaknak is megfelelő tartalmú, a joghatályosan előterjesztett kereseti kérelmek elbírálásra kerültek. A másodfokú bíróság tényállás felderítési kötelezettségének a fenntartottnak tekintet kereseti kérelmek tekintetében eleget tett és a bizonyítékok okszerű mérlegelésére vonatkozó kötelezettségét sem sértette meg.
- [14] Jelen perben a jogerős ítélet azt rögzítette, a másodfokú bíróság a felperesek nyilatkozata hiányában úgy tekintette, hogy a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló kérelmüket a felperesek nem tartották fenn. Ezt a megállapítást a felperesek felülvizsgálati kérelmükben nem vitatták, nem adták elő, hogy miért volt keresetük a DH2. tv. 37. §-ában, 39. §-ában foglaltaknak megfelelő tartalmú, vagy a hivatkozott rendelkezéseket miért nem kellett alkalmazni. Ennek hiányában érdemben nem volt vizsgálható, hogy a szerződés jogszabályba ütközött-e, illetve tisztességtelen feltételt tartalmazott-e az árfolyamkockázat viselése tekintetében. Ebből következően a tisztességtelenséget szabályozó uniós és magyar jogszabályok hierarchiájának (helyesen: együttes értelmezési kötelezettségének), és az e körben meghozott, a felperesek által hivatkozott EU bírósági ítéleteknek sem volt jelentősége a felülvizsgálati kérelem elbírálása tekintetében.
- [15] A fentiektől eltérő jogkérdés, hogy a perbeli szerződés létrejött-e. A Kúria nem ért egyet a felperesekkel abban, hogy a felek a szerződés lényeges kérdéseiben nem állapodtak meg. Az árfolyamkockázatról adott esetleges tisztességtelen tájékoztatás jogkövetkezménye nem a szerződés létre nem jötte, hanem érvénytelensége, amely a korábban kifejtettekre tekintettel a felülvizsgálati eljárásban nem volt vizsgálható.
- [16] A jogerős ítéletben írtak az rPtk. 312. § (1) bekezdését nem sértik, ahogy arra a másodfokú bíróság helyesen rámutatott. A jogerős ítélet vonatkozó indokaival a Kúria maradéktalanul egyet ért, azokat megismételni nem kívánja.
- [17] A Kúria mindezekre figyelemmel a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [18] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felpereseket az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte - figyelemmel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseire, az alperes jogi képviselője részéről ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló

- felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. A felperesek személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

[19] A Kúria a döntését tárgyaláson hozta meg.

Budapest, 2020. február 11.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk.
előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró